

SINIF YÖNETİMİ MODELLERİ

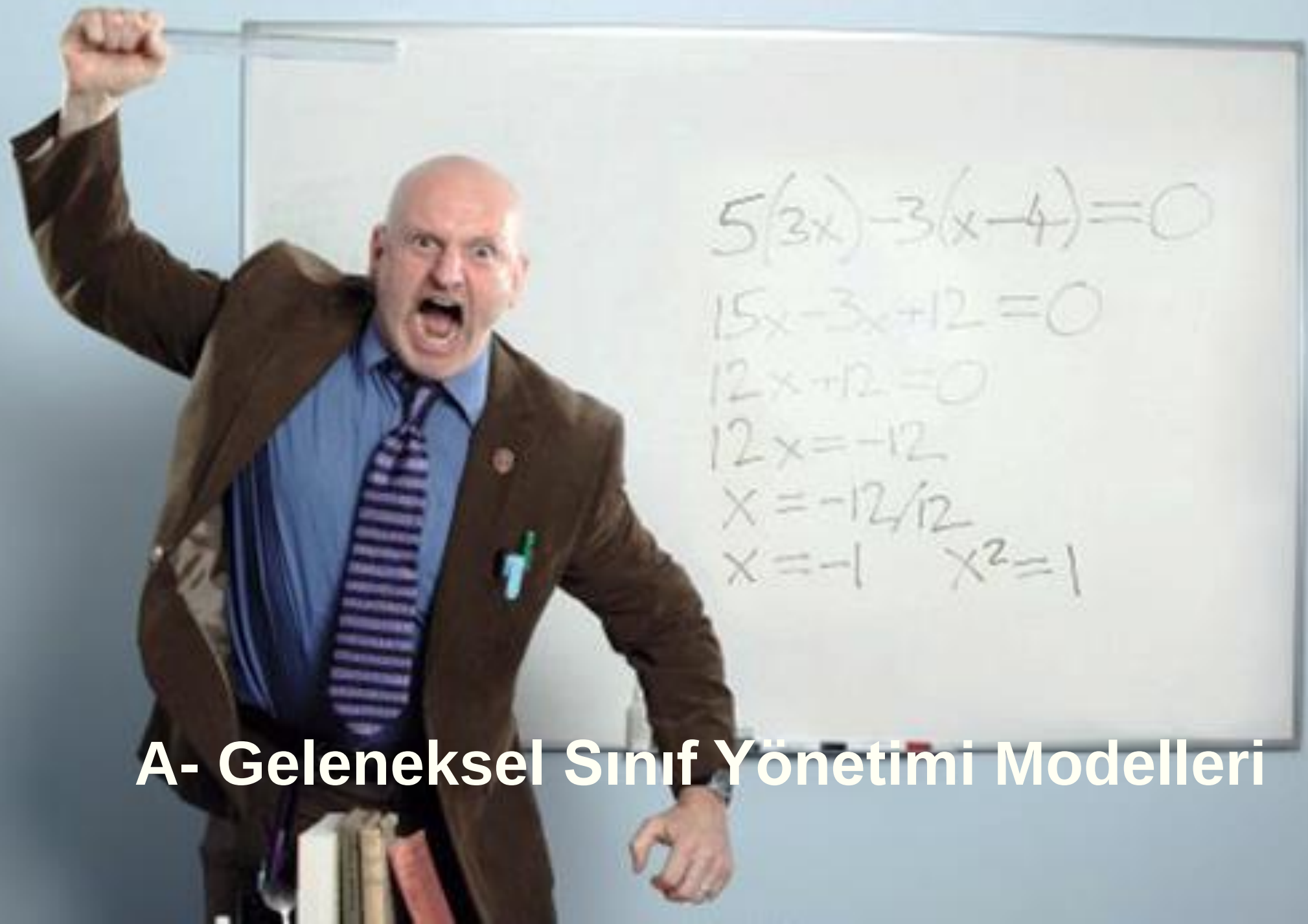
Sınıf Yönetimi Modelleri

A- Geleneksel Sınıf Yönetimi Modelleri

- Tepkisel Model
- Önlemsel Model

B-Çağdaş Sınıf Yönetimi Modelleri

- Gelişimsel Model
- Bütünsel Model

$$5(3x) - 3(x - 4) = 0$$

$$15x - 3x + 12 = 0$$

$$12x + 12 = 0$$

$$12x = -12$$

$$x = -12/12$$

$$x = -1 \quad x^2 = 1$$

A- Geleneksel Sınıf Yönetimi Modelleri

1- Tepkisel Model

- ❑ Ortaya çıkan istenmeyen bir durum ve davranışa tepki verilmesidir.
 - ❑ Örn; *Konuşan bir öğrenciye “konuşma” demek*
- ❑ Amaç istenmeyen bir durum ve davranışın değiştirilmesidir.
- ❑ Klasik bir modeldir.
- ❑ Düzen sağlayıcı etkinlikleri içerir.
- ❑ Gruptan çok bireye yönelir.
- ❑ Bu yöntemi sıkça kullanan öğretmenin sınıf yönetim becerileri düşüktür.
- ❑ Etki-tepki olacağı unutulmamalıdır.
- ❑ İstenmeyen sonuçlar doğurabilir.

2- Önlemler Model

- ❑ İstenmeyen bir davranış ortaya çıkmadan önlem alınmasıdır.
 - ❑ *Örn; Cep telefonlarını ders başlamadan kapattırmak.*
- ❑ Sınıfta dersi engelleyecek sorunların yaşanmaması için her türlü önlem alınır.
 - ❑ *Birbirleriyle konuşan öğrencilerin yerlerinin değiştirilmesi, öğrencilerin tek tek oturtulması, Soru kitapçıklarının farklı türde hazırlanması (A-B)*
- ❑ Önlem alma işi abartılı ve öğrenciyi sıkacak boyutta olmamalıdır.
- ❑ İstenmeyen davranışlara karşı daha çok sevgi ve saygı yaptırımlarını kullanır

Geleneksel Yaklaşımlar Özet

- ❑ Geleneksel modeller öğretmen merkezlidir. Modellerde öğretmen aktif, öğrenci pasiftir.
- ❑ Sınıf içi kurallar oldukça katı ve tek yönlüdür. Sınıf içi kuralların belirlenmesine öğrenci katılmaz. Daha çok öğretmenin geleneksel otorite figürü olarak algılandığı toplumlarda gözlenir.
- ❑ Sınıfta özne-nesne ilişkisi vardır.
- ❑ Öğretmen yapay bir disiplin ortamı yaratır ve davranış bozuklukları gösteren öğrencilerle uğraşmak durumunda kalır.
- ❑ Öğrenciler, öğretmene karşı farklı tepkiler geliştirirler. Ve öğretmen-öğrenci arasında açık yada örtülü bir mücadele başlar.
- ❑ Bu yöntemlerde daha **çok suçlama, yargılama ve cezalandırma davranışı** egemendir.
- ❑ Yabancılaşmayı doğurur.

B- Çağdaş Sınıf Yönetim Modelleri

1- Gelişimsel Model

❑ Öğrencilerin fiziksel, psikolojik, bilişsel, sosyal gelişim düzeylerinin dikkate alınmasıdır.

❑ *Örn; İlkokul öğrencisi ile lise öğrencisi tuvalet izinleri hususu*

❑ Sınıfta kurallar, disiplin uygulamaları ve sorumluluklar öğrencilerin fiziksel, psikolojik, sosyal gelişim düzeylerini dikkate alınarak geliştirilir.

❑ Birinci sınıftaki öğrenciler için geç kalma davranışı beklentisi lise öğrencisine göre farklı uygulanır.

❑ Öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınması sınıf yönetiminde başarıyı artırır.

ABD’de bir okul, 1,3 milyon dolar tazminat ödemeye mahkûm edildi

- ABD'nin California eyaletinde bir lisede, öğretmeninin tuvalet izni vermediği ve kova kullanmasını istediği eski bir öğrenci, lise aleyhinde açtığı davayı kazandı.
- *Tuvalete gitmek yerine eşya dolabındaki kovayı kullanması söylenen eski öğrenci, olaydan sonra müstehcen mesajlar aldığını, bunun kendisini depresyona ve bir intihar girişime sürüklediğini söyleyerek Patrick Henry High School adlı liseden tazminat talebinde bulundu. Mahkeme jürisi öğrenciye 1,25 milyon dolar tazminat ödenmesine hükmetti.*
- «Artık okulda öğrencilere tuvalet izni veriliyor» (BBC News, 2012).

1. Basamak (10 yaşına kadar). Nasıl öğrenci olunacağını; nerede, nasıl davranılacağını öğrenildiği yıllardır. Öğretmene çok iş düşer.

2. Basamak (11- 12 Yaşlar). Öğrenciler olgunlaşma yolunda, sınıf düzenine uymaya, öğretmeni hoşnut etmeye isteklidir.

3. Basamak (13- 15 Yaşlar). Öğrenciler zevk ve destek için birbirlerine bakarlar. *Öğretmeni sıkıntıya sokmak isteyebilirler.* Bununla arkadaşlarının zevk ve desteğini alacağını düşünürler. *Sınıf kurallarının nedenlerini ararlar.*

4. Basamak (16- 18 Yaşlar). Öğrenciler kim olduklarını, nasıl davranmaları gerektiğini anlamaya başlarlar. *Sosyalleşir, akıllanırlar. Yönetim sorunları azalır.*

Bu yöntem dört basamaktan oluşur:

1- Gelişimsel Model

- ❑ Bu model sınıf etkinliklerini bir “sosyalleşme süreci” olarak ele alır.
- ❑ Yanlış davranışa olanak vermeyen bir toplumsal sistem oluşturur.
- ❑ Etkinlikler bireyden çok gruba yöneliktir.
- ❑ Öğretmenlerin emir yerine istek bildiren anlatımlara yönelmelidir.
- ❑ Öğrencinin alınganlığını, çekingenliğini hesaba katılır.

2-Bütünsel Model

- ❑ Yerine, zamanına ve duruma göre önceki modellerin kullanılmasıdır.
 - ❑ *Örn; Duruma göre katı, duruma göre esnek davranmak*
- ❑ Önceki modellerin bir sentezidir.
- ❑ Sistem yaklaşımı olarak da bilinir.
- ❑ İstenilen davranışın ortaya çıkması için uygun ortam hazırlanır.
- ❑ Önlemsel yaklaşıma rağmen olumsuz davranış ortaya çıkıyorsa tepkisel yaklaşım kullanılır.

2- Bütünsel Model

- ❑Önlemsel sınıf yönetimi modeline öncelik verme,
- ❑Gruba olduğu kadar bireye de yönelme,
- ❑İstenen davranışa ulaşabilmek için, istenmeyen davranışın nedenlerini ortadan kaldırma,
- ❑Öğrenci özelliklerini dikkate alma vardır.
- ❑Öğretmenin tepkisel modele düşük düzeylerde, önlemsel ve gelişimsel modelleri yüksek düzeylerde göstermesi beklenir.
- ❑Yöntem seçimi, amaçlara, olaya, tarafların özelliklerine göre değişir.
 - ❑Örneğin, sınıfa kitap ve defter getirmeyen bir öğrenci için tepkisel model kullanılırken,
 - ❑Öğrenciyle görüşme, veliyle görüşme, okul yönetiminden yardım isteme, disipline verme yöntemlerinden birini veya birkaçını kullanabilir.

Çağdaş Modeller Özet

- ❑ öğrenci merkezli,
- ❑ öğrenci katılımına önem veren,
- ❑ esnek kuralları olan,
- ❑ bireysel farklılıkları önemseyen,
- ❑ iletişim ve etkileşimin ağırlıklı kullanıldığı,
- ❑ katı disiplinden ziyade doğal bir disiplin anlayışının benimsendiği sınıf yönetim yaklaşımlarıdır.

Sınıf Yönetimi Modelleri- Özet

Tepkisel Model	Önlemsel Model	Gelişimsel Model	Bütünsel Model
- Geleneksel model olarak bilinir - İstenmeyen durum veya davranışın değiştirilmesini amaçlar. Düzeni sağlamak için ödül ve cezadan yararlanır. - Sınıf yönetimi becerisi yüksek olmayan öğretmenler bu modeli kullanır	- Hata yapmama anlayışına dayanır. - Gelecekte meydana gelebilecek istenmeyen davranışların tahmin edilmesi ve gerekli önlemlerin alınmasına dayanır. - Felsefesinde sorunun tespit edilmesi değil, sorun ortaya çıkmadan önce önlenmesi anlayışı vardır .	- Öğrencilerin fiziksel, psikolojik, ahlaki, duygusal ve sosyal gelişim düzeylerine dayanır. - Her seviyedeki öğrencilerin gelişimsel özelliklerinde büyük farklılıklar olduğunu ileri sürer	Üç modelin sentezine dayanır.

Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar

- ☐ Kurallardansa güven ve ilgiyi geliştirmeye yönelme
- ☐ İş yerine, öğrenme yönelimli sınıfa geçiş
- ☐ Bir yönetim oyunundan ziyade ortak karar vermeye dayalı yönetim anlayışı
(Büyük çaba gerekir)
- ☐ Kurallara itaatten öz disipline yönelme

Etkili Bir Sınıf Yönetimi Nasıl Olmalıdır?

- ☐ Sınırları ve kuralları öğrencilerinizle birlikte oluşturun.
- ☐ Öğrencilerinize problem çözme becerisi kazandırın.
- ☐ Tutarlı olun.
- ☐ Öğrencilerinize kendilerini iyi hissetmelerini sağlayın.
- ☐ Sınıfınızda Önlemsel Model yaklaşımını benimseyin.
- ☐ Ben dilini kullanmaya gayret edin.
- ☐ Öğrencilerinize derslerinizde küçük sürprizler yapın.

Etkili Bir Sınıf Yönetimi Nasıl Olmalıdır?

- ❑ Her öğrencinin öğrenme stiline dikkat edilmelidir.
- ❑ Eğitim ortamları öğrenciye göre düzenlenmelidir.
- ❑ Öğretmenler öğrencileriyle olumlu iletişim halinde olmalıdır.
- ❑ Öğretmen müfredata hakim olmalıdır.
- ❑ Öğretmen öğrencilerine rol model olmalıdır.
- ❑ Öğretmen derslerde öğrencilerinin dikkatini canlı tutmalıdır.
- ❑ Öğretmenler öğrencilerine sevgiyle yaklaşmalıdır.